

BİLGİ KARTI 2

GÜVENLİ İNŞAAT

BİYOLOJİK ETKENLER

RİSK GRUPLARI

Sınıflandırma

Bakteriler, virüsler, parazitler, mantarlar, prionlar, DNA materyalleri, vücut sıvıları, diğer mikroorganizmalar ve bunlarla ilişkili alerjen ve toksinler biyolojik etken kapsamında dikkate alınabilecek bazı önemli örneklerdir.

Bitki, hayvan veya insan kaynaklı olabilen ve sağlık etkileri, bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalıklar ile yaralanmaları içerebilen bu etkenlerin çalışma ortamındaki biyolojik vektörleri ve hastalık bulaştırıcıları da kapsadığı düşünülebilir.

Bu etkenler; farklı biyolojik etkenlerden kaynaklanan risklerin nasıl yönetileceğini basitleştirmek için, insan hastalığına neden olma yeteneklerine göre 4 farklı risk grubunda [Grup 1-4] kategorize edilmektedir. Sınıflandırma enfeksiyon risk düzeyine dayanmakta olup;

- Etkenin sağlıklı çalışan üzerindeki etkisi,
- Etkenin enfeksiyon yoluyla hastalığa neden olma ve çalışanlar için tehlike oluşturma olasılığı,
- Hastalığın topluma yayılma olasılığının ne kadar olduğu,
- Herhangi bir profilaksi veya tedavinin olup olmadığı

dikkate alınmaktadır.

Biyolojik etkenlerin sınıflandırılmasının ana rolü, söz konusu biyolojik etkene maruz kalındığında çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunması için hangi tedbirlerin alınması gerektiğini belirlemektir. Gerekli kontrol tedbirleri risk grubuna bağlı olmakta, daha yüksek risk grupları daha kapsamlı kontrol tedbirleri gerektirmektedir.

Grup 1

İnsanda hastalığa yol açma ihtimali bulunmayan biyolojik etkenler.

Grup 2

İnsanda hastalığa neden olabilen, çalışanlara zarar verebilecek, ancak topluma yayılma olasılığı olmayan, genellikle etkili korunma veya tedavi imkânı bulunan biyolojik etkenler.

Grup 3

İnsanda ağır hastalıklara neden olan, çalışanlar için ciddi tehlike oluşturan, topluma yayılma riski bulunabilen ancak genellikle etkili korunma veya tedavi imkânı olan biyolojik etkenler.

Grup 4

İnsanda ağır hastalıklara neden olan, çalışanlar için ciddi tehlike oluşturan, topluma yayılma riski yüksek olan ancak etkili korunma ve tedavi yöntemi bulunmayan biyolojik etkenler.

Grup 3 veya grup 4 biyolojik etken, grup 2 biyolojik etkenin gerektireceğinden daha yüksek bir koruma düzeyi ve koruma önlemi* gerektirecektir.

* Detaylı bilgi için bkz. Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik

İnşaat sektörü bağlamında; küf, kuş ve fare pisliği gibi kontamine malzeme ve tozlara maruziyeti en aza indirecek tedbirler risk değerlendirmesinde göz önüne alınmalıdır. Biyolojik etkenlerin tehlike oluşturduğu alanlarda, özellikle aşağıdaki unsurlar olmak üzere bulaşma şeklini dikkate alan önleyici tedbirler sağlanmalıdır:

- İçme suyunun test ve kontrolleri,
- Çalışanlara hijyen bilgilerinin verilmesi,
- Fiziksel koruma, böcek ilacı gibi fare ve böcekler dahil vektörlere karşı eylemler,
- Örümcek, yılan, böcek gibi hayvanlar ve bitkilerle temas durumunda ilk yardım, panzehir ve diğer acil durum prosedürlerinin sağlanması,
- Atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesi ve
- Uygun KKD kullanımı.